

Klimatilpasning, vandsektor
og grundvand

J.nr. NST-4401-00366

Ref. carvi/mafol/ancma

Den 31. oktober 2014

Høringsnotat vedrørende forslag til ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber mv., lov om miljøbeskyttelse og lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (afdragsordning, finansiering og fristfastsættelse ved påbud om forbedret spildevandsrensning samt drift og vedligeholdelse af anlæg)

Naturstyrelsen sendte den 25. september 2014 lovudkastet i ekstern høring med frist for afgivelse af bemærkninger den 23. oktober 2014.

Udkastet blev sendt i høring hos en bred kreds af myndigheder og organisationer. Naturstyrelsen har modtaget i alt 26 høringssvar, hvoraf 3 oplyser, at man ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Følgende høringsparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til lovforslaget: KL, DANVA, Dansk Industri, Dansk Byggeri, Danske Kloakmestre, Dansk Miljøteknologi, Kolonihaveforbundet, Advokatrådet, Assens Kommune, Esbjerg Kommune, Favrskov Kommune, Gribskov Kommune, Guldborgsund Kommune, Herning Kommune, Holbæk Kommune, Lolland Kommune, Nordfyns Kommune, Odense kommune, Svendborg Kommune og Aalborg Kommune.

Følgende høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til lovforslag: Danske Revisorer, By og Havn samt 3F.

Herudover har Naturstyrelsen modtaget høringssvar fra HOFOR, Sammenslutningen af Grundejerforeninger i Gladsaxe og advokat emeritus Fritz Reuther.

Følgende høringsparter har oplyst, at de overordnet set støtter lovforslagets formål: KL, DANVA, Dansk Byggeri, Dansk Miljøteknologi, Danske Kloakmestre, 3F, Advokatrådet, Favrskov, Guldborgsund og Lolland kommuner.

Høringssvarene har berørt følgende punkter:

1 Hjelpeordning

1.1 Forholdet til eksisterende økonomiske ordninger (kontraktretligt medlemskab og indefrysningsordningen)

1.2 Kommunens afgørelse om ret og pligt til hjelpeordning

1.3 Indkomstgrænse

1.4 Minimumsfrist

1.4.1 Ejerskifte i løbet af minimumsfrist

1.5 Afdragsordning

1.5.1 Etablering af spildevandsanlæg

1.5.2 Spildevandsselskabers administration

- 1.5.3 Kommunale lån
- 1.5.4 Rentesats
- 1.5.5 Risiko for tab/overvæltning heraf på andre forbrugere
- 1.5.6 Separatkloakering
- 1.6 Hjelpeordningens ikrafttræden/overgangsregler
- 2 Spildevandsselskabers overtagelse af drift og vedligehold af stikledninger på privat grund (abonnementsordningen)
 - 2.1 Risiko for tab/overvæltning heraf på andre forbrugere
 - 2.2 LAR-løsninger
 - 2.3 Overtagelse af ejerskab af stikledninger på privat grund

Foruden de ændringer, der fremgår af dette notat, er der foretaget mindre indholdsmæssige ændringer og lovtekniske justeringer i udkastet til lovforslaget.

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar til de ovennævnte punkter og Naturstyrelsens kommentarer hertil. Ønskes detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold, kan Naturstyrelsen henvise til de vedlagte høringssvar.

Nogle af de modtagne høringssvar indeholder bemærkninger angående spørgsmål, som fastlægges nærmere i en udmøntende bekendtgørelse. Naturstyrelsen bemærker hertil, at bekendtgørelsen vil blive sendt i høring med henblik på inddragelse af høringsparterne. De bemærkninger, der er modtaget i forbindelse med høringen af lovforslaget, og som vedrører bekendtgørelsen, er ikke medtaget i høringssnotatet, men vil indgå ved udarbejdelsen af bekendtgørelsen.

1 Hjelpeordning

1.1 Forholdet til eksisterende økonomiske ordninger (kontraktretligt medlemskab og indefrysingsordningen)

Herning Kommune spørger til forholdet mellem lovforslaget og de gældende regler om kontraktligt medlemskab af spildevandsforsyningen efter § 7a, stk. 1 og 2, i betalingsloven¹.

DANVA anfører, at grundejerne bør vejledes grundigt om, at de ikke med hjelpeordningen opnår ret til, at vandselskabet driver grundejerens spildevandanlæg, når vandselskabet har etableret spildevandsanlæggene som led i afdragsordningen. Hvis grundejeren ønsker, at vandselskabet skal drive og vedligeholde dele af spildevandsanlægget efter etablering, skal grundejeren vælge et kontraktligt medlemskab hos vandselskabet.

DANVA spørger til, hvilken status reglerne i lovforslaget skal have i forhold til ejendomsskattelåneloven (den såkaldte indefrysingsordning). I de tilfælde, hvor der er tale om overlap, finder DANVA det hensigtsmæssigt, at der ydes lån til tilslutningsbidrag og eventuelt til spildevandsanlægsarbejder på privat grund efter ejendomsskattelåneloven i stedet for at give afdrag efter modellen omtalt i høringssmateriale.

Naturstyrelsens bemærkninger

For så vidt angår spørgsmålet om forholdet til kontraktligt medlemskab fungerer reglerne parallelt, således at ejendomsejeren i kommunens påbud om forbedret spildevandsrensning efter miljøbeskyttelsesloven (MBL) § 30, stk. 1, oplyses om, at ejendomsejeren kan vælge imellem et vedlagt tilbud fra spildevandsselskabet om kontraktligt medlemskab, en hjelpeordning i form af minimumsfrist og

¹ Lovbekendtgørelse nr. 633 af 7. juni 2010 om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber mv.

afdragsordning eller en kombination. For at imødekomme ønsket om større klarhed på dette punkt, uddybes dette i bemærkningerne til lovforslaget, hvor også kombinationsmodellen overordnet vil blive beskrevet.

Lovforslaget tilsigter ikke at ændre på reglerne om indefrysning af ejendomsskatter. I forbindelse med udarbejdelsen af den udmøntende bekendtgørelse vil der blive taget stilling til samspillet mellem den foreslåede afdragsordning og indefrysningsordningen.

1.2 Kommunens afgørelse om ret og pligt til hjælpeordning

DANVA kan tilslutte sig, at det er kommunen, der vurderer, om en grundejer skal have ret til at benytte afdragsordningen.

Favrskov Kommune anfører, at lovforslaget lægger op til, at kommunen skal træffe afgørelse om, hvorvidt ejendomssejeren er omfattet af 3 års fristen, enten før meddelelse af endeligt påbud eller på et ikke fastsat tidspunkt inden påbudsfristens udløb. Administrativt vil kommunen foretrække, at der er fastsat ét tidspunkt i lovgivningen.

Odense og Assens kommuner påpeger, at kriterierne for, hvornår en kommune bør træffe afgørelse om, at grundejer har ret til at være omfattet af afdragsordningen, bør være enkle at administrere for sagsbehandlere uden den fornødne, faglige baggrund.

Svendborg Kommune efterspørger fokus på borgernes eventuelle klagemuligheder og påpeger, at også dette aspekt kan medføre ekstra administration i kommunerne.

Endelig anfører advokat emeritus Fritz Reuther, at kommunens påbud efter § 30 i miljøbeskyttelsesloven om forbedret spildevandsrensning er i strid med Grundlovens § 73 om ejendomsrettens ukrænkelighed.

Naturstyrelsens bemærkninger

Vedrørende afdragsordningen fremgår det af lovforslaget, at det forventes, at miljøministeren fastsætter bestemmelser om, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om retten til spildevandsselskabets etablering og den medfølgende afdragsordning inden udløbet af fristen i påbuddet, men at kommunalbestyrelsen selv må bestemme, om afgørelsen skal træffes i forbindelse med påbuddets udstedelse eller efter påbuddets udstedelse, men inden udløbet af fristen for at efterkomme påbuddet.

For at imødekomme kommunernes ønske om en mere enkel administration af afdragsordningen foreslår Naturstyrelsen at ændre lovforslaget således, at det af lovforslaget fremgår, at der ved bekendtgørelse fastsættes regler om, at kommunerne som udgangspunkt træffer afgørelse om adgang til såvel minimumsfrist som afdragsordning ved det endelige påbud om tilslutning eller om forbedret rensning. Derudover fastsættes det, hvornår ejendomssejeren senest skal anmode spildevandsselskabet om at foranstalte etableringen af det nødvendige spildevandsanlæg.

Vedrørende spørgsmålet om klageadgang kan Naturstyrelsen oplyse, at ejendomssejere efter de gældende regler på spildevandsområdet ikke har mulighed for at påklage kommunernes påbud om tilslutning til kloak eller

forbedret spildevandsrensning efter MBL § 28, stk. 4, 2. pkt., og § 30, stk. 1, når der er tale om en decentral renseløsning med en kapacitet på under 30 PE.

Derudover følger det af den gældende betalingslovs § 8, at kommunalbestyrelsens afgørelser og vedtagelser efter loven ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Lovforslaget falder således under gældende regler om afskæring af klageadgang på spildevandsområdet.

For så vidt angår spørgsmålet om foreneligheden af MBL § 30 og Grundlovens § 73, finder Naturstyrelsen, at spørgsmålet falder uden for lovforslagets anvendelsesområde, idet spørgsmålet vedrører forhold på spildevandsområdet, som ikke ændres med lovforslaget. Spørgsmålet må derfor adresseres på anden vis, f.eks. ved prøvelse ved domstolene.

1.3 Indkomstgrænse

KL anfører, at det ikke fremgår, hvordan Naturstyrelsen er kommet frem til det skønnede antal berørte ejendomme, som benyttes i lovbemærkningerne. KL finder på baggrund af egen minianalyse på området, at Naturstyrelsens skøn er markant undervurderet.

Svendborg Kommune oplyser, at man ikke har et skøn over, hvor mange ejendomme i kommunen, der kan blive omfattet af afdragsordningen, og anfører, at de på landsplan anslåede 1.750, er vurderet på et meget usikkert grundlag.

Guldborgsund og Lolland kommuner oplyser, at det er Guldborgsund Kommunes erfaring, at der ved ca. 4-5 % af påbudssager om tilslutning til kloak ikke er opnået tilslutning ved påbudsfristens udløb (efter påmindelses- og rykkerskrivelser samt orientering om evt. yderligere håndhævelse). Kommunen skønner, at op til 20-30 % af husejere, der modtager påbud om forbedret spildevandsrensning i Guldborgsund Kommune, vil være omfattet af den foreslåede ordning, hvoraf hovedparten må forventes at ønske at benytte den.

Assens og Odense kommuner ønsker, at flere borgere omfattes af afdragsordningen. Assens Kommune foreslår derfor, at husstandsindtægtens maksimum hæves fra 300.000 kr. til 500.000 kr., hvis den samlede udgift for påbuddet overstiger 100.000 kr.

Holbæk Kommune bemærker, at det er uklart, hvorvidt den kommunale forvaltning kan dispensere fra den fremsatte indkomstgrænse i tilfælde, hvor husholdens indkomstgrundlag er tæt på grænsen.

DANVA spørger, om ejendommejereren skal realisere eventuelle pensionsopsparinger først, hvis denne har en husstandsindtægt på under 300.000 kr. DANVA mener, at kommunerne bør foretage en løbende kreditvurdering af grundejereren, og at grundejereren skal være forpligtet til at betale afdragene tilbage over en kortere afdragsperiode eller eventuelt øjeblikkeligt, hvis grundejerens indkomst- eller formueforhold måtte forbedre sig.

Guldborgsund og Lolland kommuner anfører, at lovforslaget indebærer koordinering mellem miljømyndigheden, spildevandsselskabet samt borgerservice, der skal kontrollere de økonomiske oplysninger.

Nordfyns Kommune spørger, om tillægget for hjemmeboende børn i relation til indkomstgrænsen kun gælder børn under 18 år.

Naturstyrelsens bemærkninger

Guldborgsund Kommune, som er én af de kommuner, der ifølge vandplanerne har det største indsatsbehov over for ejendomme i det åbne land, oplyste i 2012 i forbindelse med Naturstyrelsens undersøgelse af hjælpemuligheder for grundejere ved spildevandsrensning i det åbne land, at spildevandsselskabet i kommunen havde sendt opkrævning for tilslutningsbidrag til 600 ejendomme. Heraf blev 48 opkrævninger (svarende til ca. 8 %) sendt til inddrivelse hos SKAT, fordi alle andre forsøg på inddrivelse var forgæves. Herudover havde nogle fået enten lån eller en afdragsordning hos spildevandsselskabet.

På baggrund af tallene fra Guldborgsund Kommune og oplysninger fra øvrige kommuner med stort indsatsbehov over for ejendomme i den spredte bebyggelse vurderede Naturstyrelsen, at andelen af husejere med stærkt begrænset eller ingen betalingsevne på landsbasis er en smule lavere, formentlig 5 %. I så fald er udgangspunktet 5 % af 35.000 ejendomme, der i 1. planperiode skal gennemføre forbedret spildevandsrensning, svarende til 1750 husejere på landsplan.

Danmarks Statistik oplyser, at 172.688 familier i ejerbolig (stuehuse, parcelhuse, række-, kæde- og dobbelthuse) i Danmark i 2012 havde en husstandsindkomst under 300.000 kr. før skat. Imidlertid er det, så vidt styrelsen er bekendt, ikke muligt fra dette antal familier at trække de ejendomsejere ud, der samtidig har fået et påbud om forbedret spildevandsrensning. Der vil derfor være en meget stor del af de ovenfor anførte 172.688 familier, der ikke har fået et påbud, fordi de enten allerede har en tilfredsstillende spildevandsrensning, fx allerede er tilsluttet et spildevandsselskab, eller fordi de ikke er omfattet af den aktuelle spildevandsindsats i den pågældende kommune.

Øvrige variable faktorer, der ikke uden videre kan lægges ind i datatrækningen, er herudover, hvordan den enkelte ejendomsejer har finansieret sit boligkøb og dermed tilstedeværelsen af eventuel friværdi i ejendommen, hvilken type af spildevandsrenseløsning der er påbudt (dyr eller billig løsning), etc. Disse faktorer har stor betydning for, hvorvidt boligejerne har mulighed for selv at lånefinansiere anlægget.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at selv om det foreslåede renteniveau for afdragsordningen ligger under markedsrenten, er afdragsordningen balanceret på en sådan måde med indkomstgrænse, rente og den lange løbetid, at ejendomsejere, som på anden vis selv kan finansiere, herunder lånefinansiere, opfyldelse af påbud om forbedret spildevandshåndtering, forventes at ville vælge disse alternative muligheder. På den baggrund skønnes det fortsat, at omfanget vil være ca. 5 pct. af de boligejere, der modtager påbud.

Vedrørende ønsket fra nogle kommuner om at hæve indkomstgrænsen, kan Naturstyrelsen oplyse, at indkomstgrænsen er fastsat ud fra en betragtning om, at ordningen skal hjælpe økonomisk trængte ejendomsejere. Indkomstniveauet svarer cirka til indkomsten for to pensionister plus ca. 75.000 kr. eller to kontanthjælpsmodtagere plus ca. 40.000 kr. Det forhold, at et eventuelt tab på en afdragsordning kan overvæltes på de øvrige grundejere i et spildevandsselskab, taler for ikke at foretage udvidelser i personkredsen, som kan inddrages under ordningen. Naturstyrelsen finder derfor ikke grundlag for at hæve indkomstgrænsen.

Naturstyrelsen kan oplyse, at der i lovforslaget ikke er adgang til at dispensere fra indkomstgrænsen. Det er ej heller med lovforslaget hensigten, at der før eller efter kommunens afgørelse af, om ejendomsejeren opfylder kravet om en maksimumindtægt, skal ske yderligere vurdering af ejendomsejeres økonomiske forhold. Det er ejendomsejeres ansvar at afgive de fornødne og korrekte indkomstoplysninger. Såfremt ejendomsejeres økonomiske forhold ændrer sig, mens afdragsordningen løber, har ejendomsejeren mulighed for at foretage ekstraordinære afdrag eller ekstraordinær indfrielse. Det er hensigten, at der vil blive fastsat udmøntende regler herom ved bekendtgørelse.

Naturstyrelsen kan bekræfte, at tillægget for hjemmeboende børn i relation til indkomstgrænsen alene gælder børn under 18 år. Det vil blive præciseret i lovforslaget.

1.4 Minimumsfrist

Favrskov Kommune anfører, at påbud efter MBL § 30, stk. 1, anvendes i andre sammenhænge end ved behov for forbedret rensning som følge af de statslige vandplaner og de på den baggrund udpegede rensklasseoplande, f.eks. til at påbyde udbedring af uacceptable forhold vedr. bundfældningstanke, og at der her vil kunne være tilfælde, hvor det miljømæssigt set ikke er forsvarligt at give en frist på 3 år. Kommunen finder derfor, at der bør være en mulighed for at fravige de 3 år i særlige tilfælde, der ikke har med rensklasseoplande at gøre.

KL finder ligeledes, at det fortsat bør være muligt at give påbud med hjemmel i MBL § 30, stk. 1, med en frist på under 3 år. Esbjerg Kommune anfører, at fristen på 3 år bør være en maksimumsfrist frem for en minimumsfrist. Nordfyns Kommune spørger til, om der er en øvre grænse for minimumsfristen, og om ejendomsejere både har mulighed for at få en forlænget frist på 3 år til at opfylde påbuddet og en afdragsordning på 20 år.

KL og Favrskov, Gribskov, Svendborg og Aalborg kommuner peger på, at tidsfristerne for den forbedrede spildevandsrensning indeholdt i de kommende vandplaner, må samordnes med tidsfristerne i lovforslaget. Guldborgsund Kommune bemærker, at lovforslaget vil medføre, at kommunen ikke kan overholde vandplanernes minimumskrav til spildevandsindsatsen, medmindre der tilføjes nye indsatser som tillæg til gældende spildevandsplan. Kommunen efterspørger derfor en bestemmelse om, at påbud med fristforlængelse kan medregnes som påbud.

Gribskov Kommune anfører, at fristforlængelsen for påbud bør være uafhængig af indkomst.

DI anfører, at hvis et kollektivt anlæg (spildevandsselskab) bliver etableret, vil en minimumsfrist på 3 år medføre et længerevarende udlæg til investeringer for spildevandsselskabet, såfremt tilslutningsbidraget ikke forfalder samtidig med, at anlægget er etableret. Dette vil ifølge DI medføre øgede omkostninger for de øvrige forbrugere. Endvidere finder DI, at ikke kan udelukkes, at der ikke samtidig vil opstå tekniske vanskeligheder i starten, hvor anlægget med en tilslutningsfrist på 3 år ikke er fuldt belastet.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen kan oplyse, at lovforslaget omfatter alle påbud om forbedret spildevandsrensning udstedt af kommunerne i henhold til MBL § 28, stk. 4, 2. pkt., og § 30, stk. 1, dog ikke påbud om separatkloakering.

Minimumsfristen på 3 år er fastsat for at give økonomisk trængte grundejere, som typisk ikke har mulighed for at skaffe finansieringen til opfyldelse af påbuddene inden for en kortere periode, mulighed for at spare op. Reglerne om minimumsfristen er således både en fordel, fordi de giver ejendomsjerne en chance for selv at sørge for, at tiltagene rent faktisk bliver gennemført, og fordi ejendomsjerne således undgår tilsynsmyndighedens håndhævels tiltag. Det forventes således, at lovforslaget bl.a. medfører, at flere ejendomme bliver tilsluttet og kan betale tilslutningsbidrag, end det er tilfældet i dag.

Med hensyn til tekniske vanskeligheder ved manglende belastning af anlægget vurderer Naturstyrelsen, at det ikke er nyt med længere eller differentierede frister. Kommunerne er allerede i dag forpligtet til at foretage en proportionalitetsvurdering, hvilket kan medføre en frist længere end tre år. Fristen for tilslutning må inddrages i planlægningen af nye anlæg.

Lovforslaget medfører ikke en øvre grænse for, hvor lang fristen kan være. Bortset fra, at kommunen i de i lovforslaget nævnte tilfælde ikke kan fastsætte en frist på under 3 år, skal kommunen som hidtil fastsætte fristerne i de enkelte tilfælde ud fra en forvaltningsretlig vurdering, herunder i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Fristen vil således formentlig ofte skulle fastsættes til 3 år eller længere tid, også for ejendomsjere, som ikke omfattes af lovforslagets ændringer.

Kommunen skal også fortsat som udgangspunkt fastsætte de enkelte frister i overensstemmelse med den statslige vandplanlægning. Men ved kommunens udøvelse af indsatserne i medfør af den statslige vandplanlægning skal den øvrige lovgivning generelt overholdes, det vil sige også sektorlovgivningens regler om frister, herunder reglerne om den 3-årige minimumsfrist.

Ejendomsjere, som ikke har kunnet skaffe den fulde finansiering til opfyldelse af påbuddet, har inden minimumsfristens udløb mulighed for tillige at få en afdragsordning i forbindelse med spildevandsselskabets etablering af spildevandsanlæg på grunden.

For så vidt angår spørgsmålet om at gøre minimumsfristen på 3 år uafhængig af indkomstkrav, kan Naturstyrelsen oplyse, at det af hensyn til den statslige vandplanlægning ikke findes hensigtsmæssigt at lade minimumsfristen omfatte alle påbud om forbedret spildevandsrensning. For så vidt angår valget af den foreslåede indkomstgrænse henvises til styrelsens bemærkninger til afsnittet ovenfor om indkomstgrænsen.

1.4.1. Ejerskifte i løbet af minimumsfrist

KL bemærker, at et påbud om forbedret spildevandsrensning også bør være bindende for en senere erhverver af ejendommen, så der ikke som nu skal meddeles et nyt påbud ved ejerskifte.

Favrskov Kommune mener ikke, at der i øjeblikket er hjemmel til at tinglyse påbud om forbedret spildevandsrensning, så de bliver bindende ved ejerskifte. Konsekvensen af et ejerskifte er derfor, at kommunen skal meddele nyt påbud med ny rimelig frist for køber. Hvis en stor del af ejendommene i et opland har

gennemført indsatsen, men der senere skal meddeles påbud til en ny ejer af en ejendom, hvor der blev givet en 3 års frist, kan påbudsforudsætningen om, at vandløbets målsætning ikke er opfyldt, være bortfaldet i mellemtiden grundet naboernes indsats. Det vil betyde, at der ikke kan meddeles påbud om forbedret spildevandsrensning til en køber, fordi muligheden er forpasset. Favrskov Kommune finder derfor, at en 3 års frist til at foretage forbedret spildevandsrensning bør følges af en bestemmelse, der gør påbuddet bindende for en senere køber af ejendommen.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Efter Naturstyrelsens opfattelse, er der i den gældende lovgivning ikke noget til hinder for, at kommunen kan tinglyse påbuddet på ejendommen. Hvis kommunen tinglyser påbuddet på ejendommen, sikres det, at forpligtelsen til at opfylde påbuddet overgår til erhverver ved ejerskifte. Lovforslaget ændrer ikke på denne mulighed.

1.5 Afdragsordning

KL bemærker, at landsforeningen forventer, at afdragsordningen vil belaste økonomien i mindre spildevandsselskaber, når disse skal lægge ud for lån til trængte boligejere. KL og Guldborgsund Kommune kan derfor ikke tilslutte sig den foreslåede afdragsordning, og foreslår i stedet, at der med statslige midler etableres en lånepulje, som trængte boligejere kan benytte sig af.

DANVA finder det afgørende, at afdragsordningen ikke finansieres af vandsekskaberne, da foreningen finder, at ordningen i givet fald vil stride imod vandsektorlovens princip om adskillelse af myndighed og drift. Også DANVA foretrækker derfor en statslig fond frem for en afdragsordning i regi af spildevandsselskaberne.

Kolonihaveforbundet foreslår, at reglerne om finansiering og afdragsordninger også kommer til at omfatte kolonihaveforeninger på lejet jord, eftersom grundejerforpligtelsen ofte påhviler lejerne.

Dansk Byggeri finder det uacceptabelt, at omkostninger forbundet med en grundejers spildevandsanlæg, ikke opgøres særskilt for hver enkelt grundejer, men i stedet fordeles ud på alle grundejere, omfattet af ordningen.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen vurderer, at en eventuel takststigning som følge af tab på afdragsordningen vil være minimal, se hertil lovforslaget under afsnittet om økonomiske konsekvenser. Det vurderes, at dette tab ikke vil overstige en størrelsesorden, svarende til på landsplan 150 kr. over 20 år for en gennemsnitlig husstand.

Et tab på 150 kr. per husstand over 20 år svarer til et samlet tab på ca. 400 mio. kr. Et sådant tab vurderes således at være højt sat, og vil alene fremkomme, hvis flere end 1.750 boligejere benytter sig af ordningen, og hvis alle, der benytter sig af ordningen misligholder alle deres afdrag. Det skal i den forbindelse bemærkes, at tallet er udregnet som et landsgennemsnitstal, og at der kan være udsving mellem de enkelte kommuner.

Spildevandsselskaberne vil løbende skulle ansøge Forsyningssekretariatet om tillæg til prisloftet, svarende til de udgifter, der overvæltes til øvrige forbrugere.

Miljøministeriet vil trække data fra Forsyningssekretariatet og løbende sikre, at tabet som et gennemsnit på landsplan holdes inden for de anførte 150 kr.

Idet styrelsen vurderer det som meget usandsynligt, at tabet på landsplan vil overstige det ovenfor anførte, har regeringen ikke planer om at oprette en statslig lånepulje eller lignende.

Naturstyrelsen kan videre oplyse, at det er hensigten med lovforslaget, at det fortsat er de ejendomssejere, som modtager påbud om tilslutning og forbedret decentral rensning, som hver især skal afholde de udgifter, der er forbundet med opfyldelse af de enkelte påbud. Der skal derfor ske en opgørelse af de nødvendige omkostninger ved opfyldelse af påbuddene for hver af de omfattede ejendomssejere. Visse ejendomssejere får blot mulighed for at sprede udgiften ud over længere tid ved at afdrage beløbet til det pågældende spildevandsselskab. De ejere, som accepterer tilbuddet, skal være med til at afholde en del af de samlede omkostninger, som afdragsordningen giver anledning til for spildevandsselskabet, herunder omkostninger som følge af manglende betaling af afdrag.

I det omfang de betalte afdrag ikke kan dække et evt. samlet tab fra ubetalte afdrag, kan dette tab væltes over på alle de ejendomssejere, som er tilsluttet spildevandsselskabet. På den måde kan også mindre spildevandsselskaber få dækket et eventuelt tab over de almindelige spildevandstakster. Ordningen finansieres således ikke af spildevandsselskaberne.

Denne løsning er valgt som et supplement til de eksisterende regler om indefrysning af ejendomsskatter i låneloven, der allerede i dag, under visse betingelser, giver pensionister m.v. mulighed for at optage lån til tilslutningsudgifter.

Vedrørende bemærkningerne fra Kolonihaveforbundet, kan Naturstyrelsen oplyse, at den person, som kommunens påbud om tilslutning eller forbedret decentral spildevandsrensning er adresseret til, er den, der kan være omfattet af lovforslagets hjælpeordning. Hvis det er ejeren af en ejendom, der som driftsansvarlig er adressat for påbuddet, er det ejeren, der kan blive berettiget til at være omfattet af hjælpeordningen. I tilfælde af udlejning afhænger eventuelle indbyrdes økonomiske konsekvenser for parterne af det privatretlige aftaleforhold imellem udlejer og lejer.

1.5.1 Etablering af spildevandsanlæg

HOFOR bemærker, at det bør sikres, at spildevandsselskabet afregner direkte med en afdragsberettiget borgers entreprenør på baggrund af indsendte fakturaer fra borgeren.

Desuden anfører HOFOR, at eventuelle momsmæssige aspekter i forbindelse med, at spildevandsselskabet betaler direkte til entreprenøren, bør afdækkes.

Guldborgsund Kommune bemærker, at der ved etablering af spildevandsanlæg på privat grund skal tages stilling til ejerforhold i form af drifts- og bygherreansvar.

Danske Kloakmestre foreslår § 5 ændret således, at sætningen ”forpligtet til at fremsende tilbud om etablering af de for” ændres til ”forpligtet til at fremsende tilbud om, at der vil blive indgået aftale med et autoriseret kloakfirma om etablering af de for”.

Herning Kommune anfører, at påbud om forbedret spildevandsrensning efter MBL § 30 vil indebære, at der etableres en lokal renseløsning på ejendommen, herunder ofte en ny bundfældningstank, for at renseløsningen kan fungere. Kommunen spørger i den forbindelse til, om lovforslaget betyder, at bundfældningstank og øvrige udgifter skal med i tilbuddet om en afdragsordning, selv om det af gældende ret følger, at ejer skal afholde udgifter til ledninger frem til renselanlægget, samt udgifter til elektricitet og etablering og drift af bundfældningstank. Endvidere spørger kommunen til, om ejer skal betale vandafledningsbidrag som ellers forudsat i gældende regler.

Naturstyrelsens bemærkninger

Lovforslagets bestemmelser om hjælpeordningen medfører, at spildevandsselskabet skal stå for etableringen af de spildevandsanlæg, der er nødvendige til at opfylde påbuddet. Det er således op til spildevandsforsyningsselskabet at entrere med de nødvendige leverandører i forbindelse med selve udførelsen, såvel som det er tilfældet i medfør af de gældende regler om for eksempel kontraktligt medlemskab. Dog består betalingen – afdragsordningen – i et kontraktforhold imellem ejendomsejeren og spildevandsselskabet. Dette indebærer, at spildevandsselskabet er ansvarlig for, at påbuddet efterkommes.

Vedrørende spørgsmålet om moms kan det oplyses, at lovforslaget følger de almindelige momsretlige regler, der gælder for virksomheden. Skatteministeriet oplyser, at det som udgangspunkt betyder, at der skal svares moms ved spildevandsselskabets entrering med en leverandør, og at ejendomsejeren skal betale anlæggets pris inkl. moms som ved alle andre forbrugerkøb.

Vedrørende bemærkningerne fra Danske Kloakmestre, kan Naturstyrelsen oplyse, at lovforslaget ikke ændrer på øvrig gældende lovgivning, om autorisationskrav i forbindelse med anlægsarbejder, herunder for rørarbejde m.v. Dette vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget.

Det er hensigten med lovforslaget, at spildevandsselskabets etablering af spildevandsanlæg og betalingen herfor ved afdragsordningen skal omfatte alle de spildevandsanlæg på ejendommen, som er nødvendige for, at påbuddet opfyldes, herunder nødvendige stikledninger og bundfældningstanke. Hvis der er tale om tilslutning til spildevandsselskabets kloak, eller hvis der er tale om forbedret decentral rensning, og ejendomsejeren både tager imod tilbuddet om kontraktligt medlemskab og om afdragsordningen, skal grundejeren udover de aftalte afdrag tillige betale det løbende vandafledningsbidrag fremadrettet fra ibrugtagning af anlægget. I disse tilfælde angår afdragsordningen netop ledningen fra huset og frem til renseløsningen samt tilslutningsbidraget.

1.5.2 Spildevandsselskabers administration

DANVA bemærker, at økonomisk trængte borgere ofte har stor mobilitet, og at 20 år i det lys er lang tid at løbe over for en afdragsordning. Guldborgsund Kommune bemærker, at det bør fremgå af loven eller bekendtgørelsen, at spildevandsforsyningsselskabets udgifter til tinglysning af krav på ejendommen for at sikre kravet ved ejerskifte kan indregnes i administrations- og risikotillægget.

Odense Kommune spørger, om grundejer har indflydelse på valg af løsninger omfattet af afdragsordningen, eksempelvis i tilfælde, hvor ejer ønsker en dyrere løsning end den, som forsyningen foreslår.

DANVA og Odense Kommune anfører herudover, at det bør fremgå af lovforslaget, at grundejeren inden for 1 år efter at have modtaget kommunens påbud, skal have fremsendt dokumentation til kommunen om, at vedkommende opfylder indkomstkravet og ønsker at acceptere en afdragsordning. Ellers kan det afhængigt af påbuddets tidsfrist bl.a. blive vanskeligt for spildevandsselskabet at nå at afdække de fysiske forhold på grundejerens ejendom og etablere det nødvendige anlæg.

DANVA bemærker videre, at såfremt vandselskabet etablerer de nødvendige spildevandsanlæg før påbudsfristens udløb, skal det være muligt for kreditor for afdragsordningen at opkræve afdrag – og eventuelt tilslutningsbidrag - fra det tidspunkt, hvor grundejerens spildevandsanlæg er tilsluttet vandselskabets kloak, eller hvor vandselskabet har etableret den decentrale renseløsning.

Advokatrådet understreger vigtigheden af, at borgere, der tilbydes afdragsordningen, vejledes grundigt om omkostningerne ved at indgå en sådan aftale. DANVA finder, at lovforslaget falder under kreditaftalelovens anvendelsesområde og vejledningspligten heri.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det er hensigten, at det vil blive præciseret i bekendtgørelsen, at spildevandsselskabets udgifter til tinglysning af skadesløsbrevet anses for at være administrationsomkostninger, der som udgangspunkt skal dækkes af de ejendomsejere, som benytter sig af afdragsordningen. På den baggrund finder styrelsen ikke anledning til at afkorte afdragsordningens løbetid, idet formålet med den lange afskrivning er at bringe afdragene ned i en størrelsesorden, der vurderes at være betalelig for de omfattede ejendomsejere.

Eftersom spildevandsselskabet efter lovforslaget alene er forpligtet til at stå for etableringen af foranstaltninger, der er nødvendige for opfyldelsen af påbuddet, vil ejendomsejeren som udgangspunkt ikke have indflydelse på spildevandsselskabets valg af løsning. I tilfælde, hvor en ejendomsejer vælger at takke ja til kontraktligt medlemskab efter de gældende regler, giver betalingsloven § 7 a mulighed for, at ejendomsejer kan vælge en dyrere løsning, hvis ejendomsejeren selv betaler for forskellen i pris. Det præciseres i lovforslaget, at denne prisdifference ikke kan dækkes af afdragsordningen.

Flere høringsparter har peget på, at ejendomsejerne bør have pligt til at indløse deres ret til spildevandsselskabets etablering og den medfølgende afdragsordning inden udløbet af en fastsat frist. Dette for at sikre, at spildevandsselskaberne kan nå at etablere de nødvendige foranstaltninger inden udløbet af påbudsfristen. For at imødekomme dette ønske præciseres det i lovforslaget, at det er hensigten, at miljøministeren fastsætter bestemmelser herom i den udmøntende bekendtgørelse.

Det fremgår af lovforslaget, at det er hensigten, at ministeren fastsætter regler om, at tilslutningsbidrag først forfalder ved etablering af de nødvendige spildevandsanlæg, i tilfælde, hvor hjælpeordningen finder anvendelse.

Selv om lovforslaget tilsigter at falde uden for disse regelsæts anvendelsesområder, er det hensigten, at den udmøntende bekendtgørelse af hensyn til ejendomsejeren vil opstille krav om, at spildevandsselskabet i tilbuddet

til ejendommejereren skal oplyse om en række forhold vedrørende vilkårene for afdragsordningen, herunder om de samlede omkostninger forbundet hermed.

1.5.3 Kommunale lån

HOFOR mener ikke, at spildevandsselskaberne kan optage lån i forbindelse med afdragsordningen efter de nugældende prisloftsregler samt øvrige låneregler for kommunale spildevandsselskaber.

DI bemærker, at der i lovforslaget gives mulighed for, at spildevandsselskaberne kan optage lån med kommunegaranti. DI finder i den anledning, at hvis der indføres en obligatorisk afdragsordning, som kommunerne skal give tilsagn til, så skal det samtidig være kommunerne, der administrerer afdragsordningerne og dækker omkostningerne og eventuelle tab.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen bemærker, at spildevandsselskabernes aktiviteter i forbindelse med afdragsordningen regnskabsudskilles og ikke indgår som en del af prisloftet. Kun spildevandsselskabets eventuelle samlede tab på ordningen vil indgå i prisloftet som en 1:1-omkostning. Prisloftsbekendtgørelsen er derfor ikke til hinder for, at spildevandsselskaberne optager de nødvendige lån.

Erhvervs- og Vækstministeriet har tilkendegivet, at den kommunale lånebekendtgørelse medfører, at kassekreditgrænsen i bekendtgørelsens § 9, 1, nr. 2, 1. pkt. kan overskrides ved, at spildevandsselskaberne optager lån til etablering af de i medfør af påbuddene nødvendige anlæg, eftersom der – uanset at spildevandsselskaberne ikke ejer anlæggene - er tale om "anlægsarbejder" hvis lånene (evt. puljet) omlægges til lån, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 2, 2. pkt.

1.5.4 Rentesats

DANVA anfører, at det er afgørende, at spildevandsvandsselskabet kan få dækket alle omkostninger gennem ordningen, herunder omkostninger til sagsbehandling, undersøgelser på grundejerens ejendom, udførelsen af anlæggene, eventuelt tilslutningsbidrag, tinglysning af krav og eventuelle øvrige omkostninger.

DANVA og HOFOR bemærker, at lovforslagets udgangspunkt for rentefastsættelsen bør være den 20-årige frem for den 10-årige statsobligation.

Guldborgsund Kommune anfører, at den foreslåede rentesats på 5,9 % vil være attraktiv for mange af deres borgere og efterspørger en låneordning på markedsvilkår, så ordningen ikke bliver misbrugt.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det præciseres i lovforslaget, at spildevandsselskaber kan få dækket de omkostninger, der er nødvendige for opfyldelse af påbuddet.

Naturstyrelsen kan oplyse, at lånenes løbetid ikke behøver at svare til obligationernes løbetid. Valget af 10-årige statsobligationer skyldes, at disse er udtryk for den risikofri rente.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at selv om det foreslåede renteniveau for afdragsordningen ligger under markedsrenten, er afdragsordningen balanceret på en sådan måde med indkomstgrænse, rente og den lange løbetid, at ejendommejerere, som på anden vis selv kan finansiere, herunder lånefinansiere,

opfyldelse af påbud om forbedret spildevandshåndtering, forventes at ville vælge disse alternative muligheder.

1.5.5 Risiko for tab/overvæltning heraf på andre forbrugere

DI og DANVA anfører, at man er bekymret for, at der med lovforslaget sker en overvæltning af udgifter mellem de forskellige brugere i en forsynings opland. Dette vil ifølge DI være i strid med forurenere betaler-princippet og vil påføre udgifter til borgere og virksomheder i forsynings opland, som disse hverken har indflydelse på eller gavn af.

Guldborgsund og Lolland kommuner oplyser, at Lolland Kommune har en forventning om et omfang på mindst 2.700 ejendomme, hvor der skal ske forbedret spildevandsrensning, hvilket vil medføre en betragtelig økonomisk belastning for Lolland Forsyning, som dernæst bliver pålagt de øvrige forbrugere i forsyningsområdet.

DANVA spørger til, hvornår der er aktualiseret et sådant tab på en afdragsordning, at det kan overvælttes på de øvrige tilsluttede ejendomsejere – herunder hvor stort det skal være. DANVA spørger videre, hvornår det er klart, at det ikke kan opkræves hos de øvrige ejendomsejere omfattet af afdragsordningen, og om et tab skal være forsøgt inddrevet via SKAT.

HOFOR spørger, om der gælder et skattemæssigt fradrag for tab som følge af at et eventuelt tab på afdragsordningen overvælttes i tariffjerne og resulterer i en skattepligtig tarifforøgelse.

Naturstyrelsens bemærkninger

Ejendomsejeres manglende betaling af afdrag skal først og fremmest betales af de øvrige ejendomsejere, som er omfattet af afdragsordningen. I det tilfælde, at et eventuelt tab ikke fuldt ud kan dækkes på denne måde, er det rigtigt, at ordningen medfører en risiko for, at et resterende samlet tab overvælttes på alle spildevandsforbrugerne over taksten. Naturstyrelsen vurderer dog, at en eventuel takststigning som følge heraf vil være minimal, se hertil lovforslaget under afsnittet om økonomiske konsekvenser samt høringsnotatets afsnit 1.5.

Spildevandsselskaberne vil løbende skulle ansøge Forsyningssekretariatet om tillæg til prisloftet, svarende til de udgifter, der overvælttes til øvrige forbrugere. Miljøministeriet vil trække data fra Forsyningssekretariatet og løbende sikre, at tabet holdes inden for de anførte rammer.

Det kan endvidere oplyses, at overvæltning af tab allerede sker i dag, når spildevandsselskaberne lider et tab ved spildevandsforbrugeres manglende betaling af tilslutningsbidrag, vandafledningsbidrag m.v. Dette vurderes ikke at være i strid med forurenere betaler-princippet. Lovforslaget har bl.a. til hensigt at medføre, at flere ejendomsejere faktisk betaler bl.a. tilslutningsbidrag, eftersom udgiften spredes ud over en længere periode.

Det skal i øvrigt bemærkes, at det langt fra er alle, der får et påbud om forbedret rensning, der får adgang til afdragsordningen m.v.

Skatteministeriet har oplyst, at i det omfang tabet på afdragsordningen er endeligt opgjort og overvælttes på de øvrige tilsluttede spildevandsforbrugere, vil tabet være fradragsberettiget i spildevandsselskabets almindelige regnskab. Det er i denne forbindelse vigtigt, at visse betingelser er opfyldt, herunder at den

enkelte ejendomsejer i afdragsordningen fortsat hæfter, selvom et eventuelt underskud i afdragsordningen er overvæltet på de almindelige spildevandstakster med henblik på at sikre, at afdragsordningen over tid hviler i sig selv. Se hertil afsnit 2.1 nedenfor. Dette uddybes i lobbemærkningerne.

Det bemærkes i den forbindelse, at det skattemæssige fradragstidspunkt for tab på fordringerne, dvs. tidspunktet for tabets realisation, kan afvige fra det tidspunkt, hvor spildevandsforsyningsselskabet bogfører tabet i regnskabet.

1.5.6 Separatkloakering

Dansk Byggeri, Odense og Assens kommuner samt Sammenslutningen af Grundejerforeninger i Gladsaxe bemærker, at afdragsordningen også bør omfatte separatkloakering.

Naturstyrelsens bemærkninger

Afdragsordningen omfatter ikke separatkloakering, eftersom det står den enkelte kommune frit for at vælge den løsning til håndtering af tag- og overfladevand, som kommunen mener, er bedst. Den enkelte kommune kan således vælge at pålægge ejendomsejere at separatkloakere, men kan også vælge at håndtere f.eks. øgede vandmængder på anden vis.

Det forhold, at et eventuelt tab på en afdragsordning kan overvæltet på de øvrige grundejere i et kloakfællesskab, taler for, at så snæver en personkreds som muligt inddrages under ordningen. I den forbindelse skal det også bemærkes, at forbedret spildevandsrensning retter sig mod landområder, hvor der typisk er faldende ejendomspriser og lavere friværddi. Separatkloakering retter sig derimod mod byområder, hvor der ofte er højere friværddi og dermed bedre lånemuligheder for grundejeren.

Naturstyrelsen vil parallelt med lovforslaget udsende en vejledning til kommunerne om de generelle regler om proportionalitet i tidsfrister for påbud. Det skal sikre, at alle borgere, uanset økonomisk formåen, får et rimeligt varsel i forbindelse med påbud. Vejledningen vil derfor også være til gavn for borgere, der har fået krav om separatkloakering.

Endelig giver lovforslaget mulighed for, at spildevandsselskabet kan tilbyde grundejere en abonnementsordning, som også kan tage højde for separatkloakering.

1.6 Hjelpeordningens ikrafttræden/overgangsregler

Esbjerg kommune ønsker, at de ejendomme, der har overskredet tidsfristen for allerede udstedte påbud om forbedret spildevandsrensning, men ikke har haft råd til at imødekomme det, også omfattes af afdragsordningen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Lovforslaget er ikke til hinder for, at kommunen træffer afgørelse om etablering af afdragsordning i sager, hvor der er udstedt påbud inden lovens ikrafttræden, hvis afgørelsen i øvrigt er i overensstemmelse med de i den udmøntende bekendtgørelse fastsatte regler.

2 Spildevandsselskabers overtagelse af drift og vedligeholdelse af stikledninger på privat grund (abonnementsordningen)

DANVA og HOFOR bemærker, at det er vigtigt, at spildevandsselskaberne har frihed til at udforme indholdet af drifts- og vedligeholdelsesaftaler af stikledninger på private matrikler samt at in- eller ekskludere separatkloakering i aftalerne.

HOFOR anfører videre, at separatkloakering kan gøre abonnenterne meget dyrere og dermed afholde kunder, der ikke har udsigt til separatkloakering fra at indgå i abonnementsordningen. HOFOR og DANVA påpeger desuden, at der er risiko for, at kunder fravælger abonnementsordningen, når separatkloakeringen er gennemført, hvorefter udgiften skal dækkes af det resterende kundegrundlag. I den forbindelse bemærker HOFOR, at der er behov for en ny aftale ved ejerskifte, hvorfor det kan blive vanskeligt for et spildevandsselskab at dække alle udgifter til separatkloakering gennem abonnementsbetalinger.

DANVA og KL anfører, at selskaberne skal kunne stille krav om bindingsperiode eller godtgørelse ved udtræden af ordningen, således at grundejeren har mulighed for at melde sig fra ordningen umiddelbart efter, at separatkloakeringen har fundet sted.

Favrskov Kommune anbefaler, at abonnementsordningen bliver frivillig for kommunerne/forsyningsselskaberne at oprette, idet kommunen ser en række potentielle uhensigtsmæssigheder ved ordningen, bl.a. uklarhed om ansvarsplacering, vanskeligheder med prissætning af abonnement, urimelig fordeling af udgifter inden for ordningen, behov for karens- og bindingsperioder, uhensigtsmæssig incitamentsstruktur mv.

DI er betænkelig ved, at abonnementsordningen kan medføre, at spildevandsselskabet – i konkurrence med private kloakmestre – skal varetage drifts- og vedligeholdelsesopgaven og tage ansvaret for anlæggets tilstand.

Også Danske Kloakmestre og Dansk Byggeri vurderer, at ordningen vil medføre, at spildevandsselskaberne får mulighed for at konkurrere mod private entreprenører på et kerneområde for de private virksomheder, der er autoriserede til at udføre sådanne opgaver. Danske Kloakmestre finder at ordningen er en trussel mod autoriserede kloakmestres eksistensgrundlag.

Dansk Byggeri anfører endvidere, at der bør foretages en kontrol med, at spildevandsselskaber medtager alle omkostninger forbundet med drift og vedligehold, når de byder i konkurrence med private virksomheder.

Endelig understreger Dansk Byggeri, at bestemmelsen bør præciseres, så det fremgår i overensstemmelse med bemærkningerne, at forsyningsselskaberne udelukkende har mulighed for at tilbyde en abonnementsordning i selskabets eget forsyningsområde.

Naturstyrelsens bemærkninger

Lovforslagets bestemmelser om abonnementsordningen vedrørende drift og vedligeholdelse af spildevandsanlæg på privat grund indenfor forsyningsområdet, i forbindelse med ejendomssejeres tilslutning til spildevandsselskabets spildevandsanlæg, er en mulighed for spildevandsselskabet. Hvis selskabet vælger at benytte sig af denne mulighed, kan den enkelte ejendomssejer acceptere spildevandsselskabets tilbud herom eller afslå det.

Det er ikke hensigten, at den til lovforslaget udmøntende bekendtgørelse fastsætter betingelser eller vilkår vedrørende abonnementsordningen. Ordningen skal således reguleres ved frivillige privatretlige aftaler indgået imellem spildevandsselskabet og ejendomssejeren, og ved behov kan selskabet selv fastsætte regler om en eventuel bindingsperiode, om tilbagebetaling af selskabets udgifter til f.eks. separatkloakering i forbindelse med opsigelse af aftalen, om ejendomsoverdragelse etc. under iagttagelse af eventuelle krav i anden lovgivning, f.eks. forbrugerretlige regler. Ligeledes kan også ansvarsplacering og forsikringsforhold berøres.

Det fremgår af lovforslagets bestemmelse om abonnementsordningen, at spildevandsselskabet er forpligtet til at konkurrenceudsætte selve udførelsen af driften og vedligeholdelsen. Med hensyn til gældende autorisationskrav m.v. henvises til høringsnotatets afsnit 1.5.1.

2.1 Spildevandsselskabernes finansiering af abonnementsordningen

HOFOR bemærker, at perioden i forbindelse med, at abonnementsordningen skal hvile i sig selv, er meget lang.

HOFOR bemærker, at der bør udarbejdes bestemmelser, der muliggør optagelse af øget driftslån, for det tilfælde, at abonnementsordningen i en periode giver underskud for selskabet.

For det tilfælde at ordningen i en periode giver overskud, bemærker HOFOR, at det bør sikres, at overskuddet kan udgøre en reserve til fremtidige udgifter i spildevandsselskabet.

HOFOR mener, at det bør være muligt at dække omkostninger for meget høje udgifter eller kundefrafald over de almindelige takster.

HOFOR mener, at abonnementsordningen bør være en hoved- og ikke en sideaktivitet. Uanset hvilken karakter ordningen har, påpeger HOFOR, at omkostninger for den ikke bør kunne ramme den almindelige drift, der er underlagt effektiviseringskrav. Er ordningen en sideordnet aktivitet, bemærker HOFOR, at det skal sikres, at omsætningen ikke indgår i beregningen af den tilladte omsætning for sideordnede aktiviteter. DANVA og HOFOR bemærker, at det i relation til en eventuel reserve i et spildevandsselskab som følge af overskud på abonnementsordningen, bør sikres, at der ikke sker beskatning heraf.

Naturstyrelsens bemærkninger

Overordnet set er formålet med, at den frivillige ordning hviler i sig selv, at ordningen ikke påvirker andre forbrugerne end dem, der er omfattet af ordningen og derved ikke påvirker spildevandsselskabets takster.

Naturstyrelsen bemærker, at ordningen er frivillig og skal finansieres af brugerne af ordningen. Ved behovet for driftslån finder de gældende regler på området anvendelse, herunder med de begrænsninger, der følger af lånebekendtgørelsens § 9, stk. 2.

”Hvile i sig selv-princippet” medfører, at overskud og underskud som følge af ordningen skal udlignes. Det er ikke påkrævet, at overskud tilbageføres fra år til år, men at ordningen over en årrække hviler i sig selv. Naturstyrelsen gør ligeledes opmærksom på, at eventuelle overskud fra ordningen vil være skattepligtige.

2.2. LAR-løsninger

DANVA ser positivt på, at vandselskaberne fremadrettet vil kunne varetage drift og vedligeholdelse af spildevandsanlæg på privat grund. DANVA peger imidlertid på, at forslaget kan bidrage til et skævt kloakincitament, idet ordningen ikke inkluderer lokale regnvandsløsninger.

Dansk Miljøteknologi opfordrer til, at rammerne for abonnementsordningen udvides til også at kunne omfatte regnvandshåndteringsanlæg såsom faskiner og regnbede med tilslutning til kloak via en vandbremse, når den overordnede planlægning muliggør dette.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det er ikke hensigten, at abonnementsordningen skal vedrøre andet end spildevandsanlæg på ejendomsejerens grund i forbindelse med tilslutning til spildevandsselskabets kloak.

Hensigten er bl.a., at spildevandsselskaber bedre kan sikre, at eksisterende stikledninger drives og vedligeholdes på en hensigtsmæssig måde, herunder for at sikre et lukket og forsvarligt sammenhængende rørsystem, på begge sider af grundgrænsen. Det er ikke hensigten, at spildevandsselskaberne skal kunne overtage drift og vedligeholdelse af løsninger til Lokal Afledning af Regnvand på privat grund, der som udgangspunkt ikke har en naturlig tilknytning til spildevandsselskaber.

Derudover er det kommunen – ikke spildevandsselskaberne eller ejendomsejerne – der beslutter, hvorvidt der skal kloakeres, herunder separatkloakeres. Det er også kommunen der, hvis betingelserne herfor er opfyldt, beslutter, om der kan gives tilladelse til afkobling af regnvand fra kloakken i forbindelse med ejendomsejerens egen håndtering af regnvand på grunden.

2.3 Overtagelse af ejerskab af stikledninger på privat grund

DANVA og Sammenslutningen af Grundejerforeninger i Gladsaxe foreslår, at vandselskaberne fremadrettet overtager ejerskab, vedligehold og drift af spildevandsanlæg på privat grund frem til grundsokkel, hvilket vil medføre en forenklet administration, samt sikre en effektivisering af den daglige drift.

Modsat er DI bekymret for, at private belægningsarbejder og etablering af f.eks. småhuse potentielt kan blive en udfordring, hvis det sker ovenpå et anlæg, der vedligeholdes og drives af spildevandsselskabet, hvorfor DI finder, at ved opretholdelse af privat eje og drift er ansvarsplaceringen entydig.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det er ikke hensigten med lovforslaget, at spildevandsselskaber skal kunne overtage ejerskabet af spildevandsanlæg på privat grund. Dette af hensyn til såvel ejendomsejeren som spildevandsselskabet.

Ved en frivillig abonnementsordning som foreslået i lovforslaget kan spildevandsselskabet således opsige abonnementet, hvis ejendomsejeren misligholder aftalen. Endvidere vil der med den foreslåede ordning være klare linjer omkring ejerforholdene på grunden ved ejerskifte eller ønske om ændret anvendelse af grunden. Endelig opstår der ikke usikkerhed om retsgrundlaget ved private belægningsarbejder og etablering af f.eks. småhuse ovenpå private spildevandsanlæg.

